

§ 6**Underlag för budget 2015 med inriktning 2016 och 2017****Beslut**

1. Utbildningsnämnden fastställer underlaget till budget för 2015 med inriktning 2016-2017. Underlaget överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Utbildningsförvaltningen får i uppdrag att begära av SISAB att beställa markanvisning gällande Stadshagen 1:1 med flera (Stadshagens IP).
3. Utbildningsförvaltningen får i uppdrag att begära av SISAB att beställa markanvisning gällande ny gymnasieskola vid Västra Valhallavägen.
4. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltning redovisade ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 21 mars 2014, dnr 1.2.1-1993/2014.

Av nämndens underlag för budget 2015 med inriktning för 2016 och 2017 ska framgå vilka frågor och faktorer som har störst påverkan på verksamhetens utveckling och ekonomi under perioden. Utgångspunkt ska vara analyser av förändringar i omvärlden samt av den egna verksamheten med utgångspunkt från bland annat nämndens verksamhetsberättelse.

Under kommunfullmäktiges inriktningsmål anges de strategiska satsningarna i punktform för hur nämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål under treårsperioden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom ledningsstaben i samverkan med övriga avdelningar.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Utbildningsnämnden fastställer underlaget till budget för 2015 med inriktning 2016-2017. Underlaget överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Utbildningsförvaltningen får i uppdrag att begära av SISAB att beställa markanvisning gällande Stadshagen 1:1 med flera (Stadshagens IP).
3. Utbildningsförvaltningen får i uppdrag att begära av SISAB att beställa markanvisning gällande ny gymnasieskola vid Västra Valhallavägen.
4. Beslutet justeras omedelbart.

Yrkande

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordförande Jan Valeskog (S) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

Ledamoten Per Olsson (MP) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med hennes yrkande.

Reservation

Jan Valeskog m.fl. (S) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

- att i huvudsak godkänna förvaltningens yttrande.
- att lämna bilaga 3, lokalförsörjningsplan 2015-2017, utan eget ställningstagande.
- att därutöver anföra följande:

Med Socialdemokraternas budgetalternativ skulle Stockholm haft både en högre ambitionsnivå på skolans område och en reell möjlighet att kunna nå bättre resultat.

Stockholm har en alldeles för hög andel anställda inom förskolan som saknar högskoleutbildning. För att nå målen med andelen utbildade förskolelärare behöver staden anställa cirka 1000 förskolelärare per år. Ska det vara möjligt måste det vara attraktivt att jobba inom förskolan, därför måste kvaliteten i förskolan förstärkas. Utöver det har staden idag inga uppgifter på hur många av dem som inte är utbildade pedagoger som har barnskötarutbildning. För att kunna höja kvaliteten i våra förskolor behövs inte bara fler förskollärare, utan också att övrig personal är utbildade barnskötare. Vi vill öka satsningen på utbildning av barnskötare och förskollärare. Det är ett tecken på stadens, och statens, oförmåga när andelen förskollärare sjunker så snabbt som under de senaste åren. Ramen för fortbildning av förskollärare och barnskötare ska utökas.

Relevant och akademisk fortbildning för personal inom skolan och förskolan är viktigt, både för att höja kvaliteten i skolorna och för att göra yrkena mer attraktiva. Därför inför vi kompetenslyftet, en nämndövergripande satsning på fortbildning för stadens personal.

Det finns en rad olika utmaningar på grund- och gymnasieskolans område. En av de allra viktigaste är frågan om

rekrytering. Lärartätheten har sjunkit kontinuerligt sedan 2006 och staden behöver ha fler lärare per elev så att varje elev får mer tid med lärare. Det gör att rekryteringsbehovet är stort och staden måste se över lång- och kortsiktiga lösningar för att lösa lärarrekruteringen.

Vi vet att en avgörande faktor är attraktiviteten i yrket. Allt fler lärare vittnar om en arbetssituation som gör att de får allt mindre tid att vara lärare. Staden måste underlätta för lärare att vara lärare och vi socialdemokrater är beredda att investera i det. Det handlar om att plocka bort onödiga arbetsuppgifter, men det räcker inte. Det måste vara fler vuxna i skolan, inte bara fler lärare och specialpedagoger utan också fler vuxna som jobbar med administrativa arbetsuppgifter och med elevernas psykosociala hälsa.

Vi socialdemokrater har i vårt Framtidskontrakt för Stockholm lovat att vi ska halvera andelen elever som inte blir behöriga till gymnasiet, anställa fler lärare och minska klassernas storlek. Därför vill vi socialdemokrater att stadens budget 2015 påbörjar en långsiktig satsning på kunskap och utbildning. Det ska handla om fler lärare, mindre klasser, kompetenslyft och en strategi för lärarrekrutering, men också om satsningar på elevhälsa och fritidshem.

I övrigt hänvisar vi till skrivningarna i Socialdemokraternas Nystart för Stockholm – budget 2014.

Reservation

Per Olsson m.fl. (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

- att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
- att i övrigt framföra följande:

I budgetunderlaget tar förvaltningen upp flera förslag som Miljöpartiet tidigare framfört, till exempel att arbeta mer med forsknings- och utvecklingsfrågor, att se till att läraryrket blir mer attraktivt, att utveckla det kollegiala lärandet, att minska rektorers och lärares administrativa börda till förmån för mer tid för pedagogiskt utvecklingsarbete och möten med eleverna, samt att involvera eleverna i likabehandlingsarbetet och göra dem mer delaktiga i att forma deras egen lärmiljö.

Anmärkningsvärt är dock att demokrati och medborgarfostran överhuvudtaget inte nämns i budgetunderlaget, när det ska ingå i skolans uppdrag att *”Skolan ska i samarbete med hemmen främja elevernas allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvars-kännande individer och*

medborgare. ” (Ur Läroplan för grundskolan, Skolans uppdrag). Skolan är ett skattefinansierat samhällsuppdrag, det allra viktigaste. Elever och deras vårdnadshavare kan därför inte reduceras till att bli kunder på en skolmarknad. Skolan kan inte bara tjäna enskilda elevers karriärutveckling. Eleverna blir också, med hjälp av sitt lärande, medskapande i en långsiktig hållbar utveckling, ekonomiskt, socialt och miljömässigt på lokal, nationell och global nivå.

Utbildningsförvaltningens relation till skolor och personal behöver utredas i syfte att utveckla närdemokratin samt ge skolledarna och deras personal större inflytande över och mer tid för vardagens strävan att ge varje elev det hen behöver samt vidareutveckla det pedagogiska arbetet.

Utbildningsförvaltningen bör bli mer stödjande och mindre kontrollerande. Kontroll kan signalera misstro. Och misstro är inte någon bra förutsättning för att åstadkomma skolutveckling.

Dessutom vill vi i det framtida budgetarbetet prioritera följande:

- Modersmålsstödet måste förbättras. Här har Skolinspektionen haft synpunkter på hur Stockholms stad sköter sitt uppdrag. Att elever är flerspråkiga bör ses som en värdefull tillgång, istället för ett hinder. För att eleverna ska få möjligheter att utveckla sin flerspråkighet behövs mer och bättre modersmålsstöd, speciellt under de första åren som eleverna vistas i det nya landet Sverige.
- Fritidshemmens grupper måste minskas och fler fritidspedagoger behöver anställas.
- Det behövs satsningar på skolornas inomhus- och utomhusmiljöer. Miljön har stor betydelse för lärande, trivsel, tillgänglighet och samverkan på alla arbetsplatser. Miljöpartiet har föreslagit en lekvärdesfaktor för utomhusmiljöerna.
- Fler specialpedagoger behöver anställas. Specialpedagogerna är viktiga som resurser på skolorna inte bara för elever som har tillfälliga eller mer varaktiga behov av särskilt stöd utan för hela skolans pedagogiska utveckling. En skola som fungerar för elever med behov av särskilt stöd fungerar bättre för alla elever.
- Vi ser att skolorna i Stockholms stad ofta är bättre än sitt rykte, att många lärare gör heroiska insatser för sina elever, trots att arbetsmiljöer och arbetsvillkor på många håll är oacceptabla. Stora satsningar måste göras för att förbättra lärarnas arbetsvillkor radikalt, inklusive högre löner. Staden måste se till att många vill söka sig till yrket och ge alla de lärare som nu sliter med sina uppgifter bättre möjligheter att göra ett ännu bättre jobb.

Särskilt uttalande

Lotta Edholm m.fl. (FP), Markus Nordström m.fl. (M), Karin Ernlund m.fl. (C) och Ella Bohlin anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Det går allt bättre för Stockholms kommunala skolor. Resultaten har gradvis förbättrats under flera år. Det genomsnittliga meritvärdet har de senaste tio åren ökat från 215,4 (2003) till 222,4 (2013). Under samma period har andelen som uppnått målen i samtliga ämnen ökat från 73,6 procent till 75,2 procent. Däremot har behörigheten till gymnasiets nationella program minskat något, från 88,6 procent till 87,4 procent. Det är dock viktigt att i sammanhanget komma ihåg att behörighetskraven skärptes betydligt 2011. Vårt framgångsrecept är ett starkt fokus på kunskap, lärarekrytering och ett systematiskt uppföljningsarbete. Varje dag gör stadens lärare stora insatser ute i klassrummen.

Att öka andelen behöriga till gymnasieskolans nationella program är den mest prioriterade frågan i våra skolor. I årets budget, 2014, fortsätter vi därför att satsa på de elever som har svårt att få godkända betyg. Rätten till sommarskola utvidgas från årskurs nio ner till årskurs sex, läxhjälp garanteras alla elever i grundskolan som efterfrågar det och nyanlända elever får stärkt rätt till sommarskola och fler undervisningstimmar i svenska. Grunden till goda skolresultat läggs tidigt. Med det lågstadielyft vi genomför finns möjlighet att sätta in tidigt stöd, anställa fler lärare och speciallärare, samt ha mer undervisning i halvklass i de tidiga åren, alltefter skolans behov.

Utbildningsnämndens underlag för budget 2015 visar på goda förutsättningar att gå vidare med att ytterligare stärka kvaliteten i förskola, skola och gymnasieskola inför kommande år. Tillsammans med de av regeringen aviserade tillkommande förstärkningarna, däribland 200 miljoner extra på lågstadielyftet i Stockholms stad, kommer detta att göra stor skillnad. Nyckeln för att fortsätta att höja resultaten kommer att bestå i att staden kan fortsätta att utveckla sin attraktivitet som arbetsgivare för att locka skickliga och behöriga lärare att arbeta i våra skolor. Behöriga, kompetenta och skickliga lärare som ges tid att undervisa, samt rektorer som ges utrymme att leda den pedagogiska verksamheten är avgörande för att förbättra kunskapsresultaten.

Stockholm växer kraftigt och staden har höjt sina ambitioner för bostadsbyggande för att möta den starka inflyttningen. På flera platser är det nödvändigt att både bygga ut befintliga grundskolor samt att bygga nya. Det är stadens ansvar att klara

av att ta emot stora årskullar i en växande stad och hitta bra lösningar i områden där elevantalet ökar. Ett tiotal tillkommande skolor är nu beslutade och ännu fler tillkommer.

Lokalförsörjningsplanen höjer nu blicken och tar sikte bortom 2030. En bra skolgång för alla elever är fortsatt vår högsta prioritet.

Särskilt uttalande

Marina Gunnmo Grönros m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

I budgeten tas många viktiga strategiska frågor upp och behandlas på ett bra sätt. Dock saknas ett par av de största och viktigaste frågorna däribland frågan om kunskapssegregationen i Stockholms stad skolor. Att lösa kunskapssegregationen bör ha högsta prioritet då det är en fråga som måste lösas.

Kunskapssegregationen rör både klass-, etnicitets- och genusfrågor. För att se till att stadens skolor har en likvärdig utbildning för alla elever, oavsett klasstillhörighet måste staden satsa mer på de skolor som idag har lägst resultat. Både mer resurser och den bästa personalen, sett till rektorer, lärare och övriga personalgrupper är ett par av satsningarna som behövs. Det måste bli mer attraktivt och löna sig att ta sig an de största utmaningarna inom skolan, inte bara löna sig att vara skicklig som lärare.

Stockholms stad har även kunskapssegregation som grundar sig i etnicitet, vilket tar sig uttryck i att elever som är utrikesfödda och inte från tidig ålder talar svenska missgynnas och många har svårt att klara kunskapsmålen på grund av språket. Här behöver mer satsningar göras, bland annat bör språkcentrums verksamhet utökas och deras kompetenser tas bättre till vara. Ur ett genusperspektiv är det många pojkar som inte klarar kunskapsmålen, flickorna får däremot bra betyg och når höga resultat men mår inte bra i skolan om man ser till elevhälsorapporten. Det är tydligt att det behövs en genuspedagogik i stadens skolor för att kunna motverka dessa mönster som både missgynnar pojkar och flickor. Utöver kunskapssegregationen behöver staden på ett bättre sett se till att lokalförsörjningen fungerar. Många ad hoc lösningar erbjuds vilket väl märks på föräldrarnas reaktioner när nämnden har ärenden som rör skolbyggnation och renovering. Utöver ett långsiktigt tänkande rörande lokalfrågor behövs bättre samarbete med rörda nämnder såsom exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden. En bättre dialog med föräldrar och ett tydligt barnperspektiv behöver även utvecklas rörande lokalfrågor.